

Familie- og kulturkomiteen
Stortinget
0026 Oslo

Fellesorganisasjonen (FO)

Mariboegs gate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

fo.no

Deres referanse

Vår referanse 14/00149-44

Vår dato 21.04.2021

FOs innspill på Prop.133 L (2020-2021) - Lov om barnevern

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for over 31.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

FO vil påpeke at det er uheldig med så kort tid til å behandle disse viktige lovendringene. Vi forutsetter at departementet gjør en vurdering av konsekvenser arbeidet i utvalget for kvalitet og rettssikkerhet har for implementering av ny lov.

Vi er i utgangspunktet positive til forslaget om ny barnevernslov og mener i hovedsak at foreslåtte endringer vil styrke det faglige arbeidet. Lovforslaget har god og oversiktlig oppbygning og struktur. Vi vil fremheve bestemmelsene om ettervern og journalplikten som eksempler på gode føringer for barnevernsfaglig arbeid.

De foreslåtte endringene vil ikke føre til en kvalitetsutvikling i barnevernet alene, men må suppleres med å styrke bemanning og utvikle gode hjelpetiltak. Lovendringene vil føre til nye eller mer arbeidskrevende oppgaver i en allerede presset tjeneste. Å gjennomføre de nye lovkravene vi vil være kostnadskrevende. Ansvaret for dette kan ikke legges til kommunene alene. Staten må bidra til styrking av barnevernstjenesten. En helhetlig satsing er nødvendig for å nå målet om å styrke kvaliteten i barnevernet.

Kompetanse og bemanning i barnevernet

FO er fornøyd med at det innføres kompetansekrav for ansatte og ledere i barnevernet. Det er viktig at det i § 10-16 tatt inn en bestemmelse med krav til bemanning og kompetanse i barnevernsinstitusjon. Dessuten at det i §10-15, siste ledd gis hjemmel til å sette krav om kvalitet, bemanning og kompetanse i barnevernsinstitusjoner. Når det gjelder kompetanse og bemanning i kommunalt barnevern mangler slike hjemler. Dette mener FO er en svakhet ved ny barnevernslov.

Departementet uttaler at Bufdir skal utvikle en veileder om relevant kompetanse. Dette mener vi ikke er forpliktende nok siden lovforslaget legger en vid ramme for hva som kan anses som relevant kompetanse i barneverntjenesten. De oppgavene kompetansekravet er knyttet til, krever barnevernfaglig spisskompetanse. Det handler

om kompetanse i barnevernsjuss, kombinert med kompetanse i kompliserte skjønnsvurderingene og relasjonelt arbeid. Denne spisskompetansen er det først og fremst barnevernspedagoger og sosionomer som har.

FO anbefaler at det inkluderes en bestemmelse om forsvarlig bemanning og kompetanse i kommunalt barnevern med forskriftshjemmel.

Autorisasjon

FOs ønsker en generell profesjonsautorisasjon, og vi er derfor enig i at en autorisasjonsordning for barnevernspedagoger og sosionomer ikke bør knyttes eksplisitt til barnevernfeltet. Likevel er det vanskelig å forstå argumentasjonen om at en generell profesjonsautorisasjon ikke kunne gjennomføres i barnevernet fordi «barnevernet ikke har bestemte begrensninger for hvilke profesjoner som har tilgang til yrket». Her blander departementet sammen yrke/profesjon og felt. Barnevernet er ikke et yrke, men et praksisfelt på linje med helse- og omsorgstjenestene som også har ansatt ulike profesjoner og yrkesgrupper.

FO anbefaler at barnevernspedagoger og sosionomer skal autoriseres etter modell av helsepersonelloven, og at dette knyttes til fullført bachelorutdanning og ikke til arbeid i et bestemt praksisfelt.

Undersøkelser og oppfølgingsbesøk er offentlig myndighetsutøvelse

Departementet slår fast at undersøkelser, samt oppfølgingsbesøk i fosterhjem er offentlig myndighetsutøvelse. De argumenterer med at manglende kapasitet og kompetanse i barneverntjenesten vil føre til at undersøkelsessaker vil ta for lang tid, samt at barn i fosterhjem ikke vil få de lovpålagte oppfølgingsbesøkene, hvis private aktører ikke bistår, jf. §15-7. FO mener at disse utfordringen best løses ved å øke ressursene til det kommunale barnevernet og i større grad la seg bistå av sakkyndige der det er behov for spesialisert kompetanse.

Undersøkelsen er det faglige grunnlaget for hva som skjer videre i en barnevernssak, blant annet den alvorligste myndighetsutøvelsen barnevernet kan iverksette. Den kan gjennomføres mot foreldres vilje, og barnevernet har rett til å snakke alene med barn uten foreldres samtykke. Undersøkelsen kan ikke deles opp i en saksforberedende del og vedtaks del, men er en relasjonell prosess hvor valg underveis i stor grad legger føringer for endelig beslutning. Departementet ser bort fra ledende fagmiljøer, for eksempel Bufdir, sine konklusjoner om at undersøkelser ikke kan gjøres av private tjenesteytere.

Vi anser også oppfølgingsbesøk som myndighetsutøvelse. Fosterhjem og institusjon er tiltak som i hovedsak pålegges foreldre og barn etter en tvangsavgjørelse. Det å følge opp barn etter en slik avgjørelse anser vi som en forlengelse av denne myndighetsutøvelsen. Dette også fordi oppfølgingsbesøk vil være en del av et saksgrunnlag i en eventuell tilbakeføringssak eller sak for å endre samvær.

FO går imot departementets forslag.

Medvirkning på tjenestenivå

Medvirkning på tjenestenivå er noe den enkelte barneverntjeneste har hatt plikt til etter § 4 i forskrift om interkontroll etter barnevernloven. Nå er forskriften erstattet med § 25-1 i kommuneloven. Det er en generell paragraf om internkontroll, uten de kravene som var forskrift om internkontroll etter barnevernloven. Det betyr at kommunelovens internkontroll ikke har tydelige krav til medvirkning fra barn, foreldre, oppdragstakere og ansatte for å vurdere risikoområder og å utvikle kvaliteten i tjenesten. FO anbefaler at en slik hjemmel tilføyes siste ledd i § 15-2.

Barns rett til medvirkning

I Barneombudets hørings svar om ny barnevernslov i 2019 uttalte de at den generelle bestemmelsen barns rett til medvirkning foreslått § 1-5 er god, men at det ikke er godt nok med kun en generell bestemmelse. Deres syn er at retten til medvirkning må gjennomsyre hele loven for å vise at barnet settes i sentrum, og at dette også vil være i tråd med artikkel 12 i barnekonvensjonen. FO støtter dette, og anbefaler komiteen å følge opp.

Samtale med barn

Vi støtter at barnevernstjenestens har rett til å snakke med barnet alene. Men vi anbefaler at «kan» formuleringen i § 2-2, femte ledd, andre setning erstattes med «bør». En «bør» formulering understreker barnets selvstendige rett til å mene noe om egen sak, vil gi tydelige føringer for arbeidet og styrke barns rett til medvirkning.

Omsorgsovertakelse av nyfødte

FO er ikke enig i at det settes strengere krav for en omsorgsovertakelse for nyfødte, jf § 5-1, bokstav e. FO støtter høringsuttalelsene fra Dommerforeningens fagutvalg for offentlig rett og Barneombudet, og mener at nyfødte skal ha et like godt vern som andre barn. Barnevernstjenesten har ofte god kunnskap om familiene det gjelder slik at det er mulig å foreta en vurdering av barnets omsorgssituasjon. Det er også mulig å vurdere omsorgsevne basert på perioden under graviditet. FO fraråder strengere krav til omsorgsovertakelse for nyfødte.

Enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger

I Norge har barnevernet ansvar for de under 18 år som er uten foreldres omsorg. Prinsippet må understrekes i ny barnevernslov. Barnevernet har ikke ansvar for enslige mindreårige asylsøkere/flyktninger over 15 år. Dette videreføres i lovforslaget. FO anbefaler at alle enslige mindreårige asylsøkere/flyktninger skal være barnevernets ansvar, og at alt arbeid med barna hjemles i ny barnevernslov.

Informasjon til etterlatte og fornærmede

FO viser til hørings svarene fra Redd Barna (30.06.20) og Barneombudet (25.06.20) som går imot forslaget. Redd Barna anbefaler en bredere utredning av fornærmedes og pårørendes rettigheter i straffesaker der gjerningspersonen er under 15 år. Barneombudet ber om at myndighetene ser på andre løsninger for å ivareta etterlatte og fornærmede. FO går imot forslaget i § 6-4 og § 6-5.

Barnevern- og helsenemnda

FO mener at navnet ikke er dekkende nok i om at det ikke favner den sosialfaglige dimensjonen ved sakene som behandles, og foreslår barnevern-, helse- og sosialnemnda.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Tonje Wejden
Rådgiver